

Beoordelingsprotocol Bondsscheidsrechter 3 – Leiden van wedstrijden (praktijkbeoordeling)

Naam kandidaat 1:	Datum beoordeling:
Naam kandidaat 2:	Wedstrijdnummer:
Voldaan aan afnamecondities: Ja / Nee	PvB-beoordelaar:

Werkproces 3.1.1. Bereidt zich voor op de wedstrijd

Criteria	Hoe ziet dit in de praktijk eruit?	Praktijk	Reflectie	Voldaan	Toelichting
1. Houdt zich op de hoogte van wijzigingen en ontwikkelingen in regels en reglementen	De handbalscheidsrechter is op de hoogte van de (spel)regels en reglementen en past dit toe tijdens de wedstrijden op het moment dat de desbetreffende regel van toepassing is op dat moment.				
2. Zorgt voor toereikende lichamelijke gesteldheid (conditie, zicht)	De handbalscheidsrechter is fysiek in staat om een wedstrijd te leiden.				
3. Oriënteert zich op de wedstrijd	De handbalscheidsrechter is op de hoogte van de belangen van de wedstrijd en past, indien nodig, zijn voorbereiding hierop aan. Hij bespreekt vooraf de wedstrijd de belangen van de wedstrijd met zijn koppelgenoot (indien van toepassing).				
4. Is ruim voor aanvang van de wedstrijd aanwezig	De handbalscheidsrechter is 30 minuten voor aanvang van de wedstrijd omgekleed aanwezig op het veld.				
5. Zorgt voor eigen scheidsrechtersattributen	De handbalscheidsrechter heeft de scheidsrechtersattributen bij zich conform het NHV-reglement (werkende fluit, scheidsrechterskaarten).				
6. Draagt voorgeschreven schoeisel en kleding	De handbalscheidsrechter draagt voorgeschreven kleding en schoeisel (afwijkend kleur shirt) conform het NHV-reglement.				
7. Controleert sportomgeving,-materialen en overige relevante zaken en neemt indien nodig maatregelen.	De handbalscheidsrechter controleert ingevulde wedstrijdformulieren. De handbalscheidsrechter controleert voorafgaand aan de wedstrijd waar de tijdwaarnemer zit en of dit veilig is voor de wedstrijd. Controleert of de wisselzone veilig is voor de wedstrijd en of netten van de doelen vastzitten. Controleert of de bal voldoet aan de eisen. Indien de veiligheid in het geding is of er niet aan de voorwaarden wordt voldaan, neemt de scheidsrechter (in overleg) passende maatregelen.				
8. Controleert uitrusting sporters en neemt indien nodig maatregelen.	De handbalscheidsrechter controleert de sporters op het dragen van sieraden en passende, correcte uitrusting (bijv. braces). Indien sporters niet uitgerust zijn met de juiste uitrusting onderneemt hij maatregelen conform het NHV-reglement.				
9. Introduceert zichzelf bij de wedstrijdorganisatie	De handbalscheidsrechter meldt zich bij de organiserende vereniging en stelt zich voor aan de betrokkenen.				

Werkproces 3.1.2. Past spelregels toe

1. Start wedstrijd volgens de regels	De handbalscheidsrechter start de wedstrijd volgens de regels. Het team dat bij het tossen heeft gewonnen en de bal heeft gekozen begint de wedstrijd middels de beginworp. De handbalscheidsrechter geeft het juiste signaal en neemt de juiste waarnemingspositie in bij aanvang van de wedstrijd.				
2. Past de regels en reglementen toe, zo nodig met voordeelregel	De handbalscheidsrechter maakt minimaal 80% van de beslissingen conform de (spel)regels en reglementen van het NHV. Laat de wedstrijd				

	en handelt/ neemt maatregelen volgens de regels/reglementen	doorgaan waar mogelijk en grijpt in volgens de spelregels, indien nodig.				
3.	Verduidelijkt beslissingen met signalen	De handbalscheidsrechter maakt zijn beslissingen duidelijk met de juiste gebaren en signalen. Hij geeft duidelijk aan wat de spelrichting is.				
4.	Straft bij overtredingen en wangedrag	De handbalscheidsrechter fluit helder/luid bij overtredingen/fouten of andere situaties die om een beslissing vragen. Hij toont met de juiste spelhervattingen aan de correcte strafuitvoer bij de desbetreffende overtreding of fout te weten. Geeft op de juiste momenten 2-minuten tijdstraf.				
5.	Kent scores toe en noteert de gegevens	De handbalscheidsrechter houdt de juiste administratie bij en/of laat de tafel-official(s) de scores, straffen en overige beslissingen aantekenen op het wedstrijdformulier. Dit doet hij door middel van het tonen van de juiste signalen en/of gebaren of het verbaal doorgeven van beslissingen.				

Werkproces 3.1.3. Begeleidt wedstrijden

1.	Kiest de positie die waarneming optimaal mogelijk maakt	De handbalscheidsrechter laat tijdens de wedstrijd zien dat hij kennis heeft van de positionering en loopwegen van de veld- en doelscheidsrechters. Hij kiest tijdens de wedstrijd de juiste posities en loopwegen waarbij situaties zo goed mogelijk kunnen worden beoordeeld, overzicht wordt gehouden en het spel niet wordt gehinderd.				
2.	Handelt als veiligheid/welzijn in het geding komt.	De handbalscheidsrechter onderbreekt de wedstrijd bij een natte speelvloer, een tweede bal in het veld of andere incidenten waarbij de veiligheid van de sporters in het geding is. De handbalscheidsrechter geeft opdracht tot het droogvegen van de natte vlakken (zweet/hars) op de vloer. Wanneer een individu ongerechtigd het veld op komt, zorgt de scheidsrechter ervoor dat de persoon het veld verlaat.				
3.	Neemt maatregelen in geval van een blessures/ongevallen	De handbalscheidsrechter legt de wedstrijd stil als een sporter aan het hoofd gewond is, of zwaar letsel heeft opgelopen en laat de speler behandelen/vervangen. Legt het spel stil op het moment dat een sporter een potentieel risico vormt voor andere sporters.				
4.	Houdt controle over de wedstrijd	De handbalscheidsrechter zet in de eerste 10 minuten van de wedstrijd de lijnen uit en zorgt dat hij gedurende de hele wedstrijd controle houdt door op dezelfde lijn te blijven fluiten. Hij handelt preventief en communiceert op de juiste wijze met sporters/trainers/wedstrijdtafel.				
5.	Grijpt op het juiste moment in	De handbalscheidsrechter fluit situaties tijdig en juist af en bestraft spelers en trainer-coaches om de wedstrijd in de hand te houden en op de juiste manier te 'managen'.				
6.	Communiqueert door middel van signalen	De handbalscheidsrechter gebruikt de fluit hoorbaar voor alle spelers en trainer-coaches. Geeft door middel van lichaamshouding en signalen een betrokken en overtuigende houding aan.				

Werkproces 3.1.4. Gaat om met sporters en coaches

1.	Houdt gepaste afstand	De handbalscheidsrechter houdt gepaste afstand tot spelers, trainer-coaches en andere betrokkenen. Dit houdt in dat hij zichtbaar niet te vriendschappelijk met een ieder omgaat en boven de partijen staat.				
2.	Legt desgewenst op geschikt moment de beslissing/beoordeling uit	De handbalscheidsrechter legt, wanneer de situatie om extra uitleg vraagt, een korte toelichting op zijn gemaakte beslissing. De spelonderbreking dient kort te duren en hij legt in voorkomende gevallen, op een lange en duidelijke manier, de spelregels uit aan jonge sporters.				
3.	Communiqueert (non-)verbaal op passende wijze	De handbalscheidsrechter communiceert respectvol met sporters en trainers-coaches om				

		een positief en veilig sportklimaat te verwezenlijken. Is netjes in uitleg, geeft correcte antwoorden, schreeuwt niet en is beleefd naar alle betrokkenen.				
4.	Onthoudt zich van adviezen aan sporters	De handbalscheidsrechter geeft in geen enkel geval advies of commentaar op technische en tactische aspecten tijdens de wedstrijd aan sporters en/of trainers-coaches.				
5.	Gaat correct om met alle betrokkenen	De handbalscheidsrechter gaat respectvol om met alle betrokkenen en vertoont gewenst gedrag.				
	Vertoont voorbeeldgedrag	De handbalscheidsrechter handelt objectief en heeft een actieve houding. Hij toont gewenst gedrag, blijft rustig, is beleefd en schreeuwt niet.				
Werkproces 3.1.5. Werkt samen met collega-scheidsrechter(s)						
1.	Houdt zich aan afspraken met collega-scheidsrechter(s)	De handbalscheidsrechter maakt, indien hij fluit als koppel, voorafgaand de wedstrijd afspraken met zijn koppelgenoot en stemt het houden aan deze afspraken met zijn koppelgenoot af. De handbalscheidsrechter maakt tijdens de wedstrijd meerdere malen contract met de secretaris-tijdwaarnemer en zijn koppelgenoot, indien van toepassing.				
2.	Valt collega-scheidsrechter(s) nooit af	De handbalscheidsrechter steunt zijn koppelgenoot voor, tijdens en na de wedstrijd in al zijn beslissingen.				
3.	Overlegt op effectieve wijze met collega-scheidsrechter(s)	De handbalscheidsrechter overlegt voor, tijdens (in de rust en tijdens time-outs) en na de wedstrijd met zijn koppelgenoot en communiceert (non)-verbaal tijdens de wedstrijd.				
4.	Ondersteunt collega indien en waar nodig	De handbalscheidsrechter ondersteunt en helpt zijn koppelgenoot wanneer deze om hulp vraagt. Bijv. in een situatie waarin hij de actie niet goed kan beoordelen.				
5.	Evalueert samen met collega's	De handbalscheidsrechter evalueert na de wedstrijd met zijn koppelgenoot en/of secretaris tijdwaarnemer en bespreekt hierin verbeterpunten voor hen als koppel en bespreekt de handelingen in specifieke situaties.				
6.	Vraag feedback en advies aan collega's	De handbalscheidsrechter vraagt na afloop van de wedstrijd om feedback van zijn collega-scheidsrechter(s).				
Werkproces 3.1.6. Handelt formaliteiten af						
1.	Controleert of het formulier juist is ingevuld	De handbalscheidsrechter controleert na afloop van de wedstrijd of het wedstrijdformulier juist is ingevuld. Hij controleert de juiste puntentelling, eindstand en overige zaken.				
2.	Vermeldt de tijdelijke en definitieve strafopleggingen	De handbalscheidsrechter noteert en/of controleert de juiste strafopleggingen op het wedstrijdformulier.				
3.	Plaast handtekening onder volledig ingevuld formulier	De handbalscheidsrechter controleert na de wedstrijd het ingevulde wedstrijdformulier en plaatst na afloop zijn handtekening onder het wedstrijdformulier en levert deze in.				
4.	Levert zo nodig aanvullende informatie bij strafoplegging	De handbalscheidsrechter levert, indien nodig, een aanvullende verklaring conform de richtlijnen van het wedstrijdformulier.				
5.	Rapporteert wangedrag	De handbalscheidsrechter stuurt, indien nodig, een verklaring naar het NHV, wanneer er ander ongepast (wan)gedrag plaatsvindt dat niet in lijn is met het veilig sportklimaat.				
6.	Onderhoudt contact met aanstellende instantie	De handbalscheidsrechter houdt zich op de hoogte van aanstellingen, wijzigingen in regels en reglementen en informatie via de officiële kanalen van het NHV.				

7.	Reflecteert op eigen handelen	De handbalscheidsrechter is in staat om na afloop van de wedstrijd te reflecteren op eigen handelen en/of het handelen als koppel en is in staat om zijn ontwikkelpunten en/of ontwikkelpunten als koppel te benoemen.				
Resultaat van de beoordeling		Toelichting (indien gewenst)				
Handtekening PvB-beoordelaar		Opmerking PvB-beoordelaar mbt ambitie scheidsrechter(s)				

